

Kursplan

Fördjupningsseminarium: Mötet med nyandligheten, 7,5 högskolepoäng

Seminar: Encountering Alternative Spirituality, 7,5 ECTS-credits

Kurskod	RR241	Giltig from	Höstterminen 2017
Ämnesgrupp	Religionshistoria och religionsbeteendevetenskap	Fastställd	2011-04-01
Nivå	Grundnivå 2, seminariekurs	Senast ändrad	2021-02-19

Behörighet/förkunskaper

60hp Teologi/Religionsvetenskap inklusive RR106 Världsreligionerna eller motsvarande.

Mål/förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa kunskap om innebörder i uttryck som ”sakralisering”, ”mystifiering” och ”återförtrollningen av världen” och i vilka avseenden man kan tala om en religionens och/eller andlighetens återkomst,
- visa förmåga att redogöra för begrepp som New Age och alternativ andlighet, deras idémässiga bakgrund, och vilka samtida uttryck de tar sig i synen på världen, naturen och människan, samt
- visa kunskap om kyrkans skiftande förhållningssätt och attityder i mötet med dagens nyandlighet.

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa förmåga att såväl i skrift som muntligt redogöra för historiska bakgrunder till dagens andliga uttryck,
- visa förmåga att diskutera grundläggande mönster i samtidens alternativa andlighet,
- visa förmåga att redogöra för grunddrag i den holistiska hälsokulturen och olika metoder som yoga, qigong, meditation, mindfulness och analysera företeelserna ur ett religionsvetenskapligt och teologiskt perspektiv, samt
- visa färdighet i att föra en konstruktiv dialog om tros- och livsåskådning med en företrädare för det nya andliga sökandet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa förmåga att bedöma några teologiska hållningar och kyrkliga praktiker i förhållande till den alternativa andligheten och den holistiska hälsokulturen.

Innehåll

Kursen vill söka förklaringar till framväxten av alternativ andlighet i västerlandet och Sverige. Den vill förmedla en historisk bakgrund och aktuell beskrivning av fenomen inom den alternativa andligheten som exempelvis den esoteriska/ockulta traditionen, österländsk spiritualitet, transpersonell psykologi, schamanism, nyhedendom, spådomskonst, kanalisering, UFO-kult, healing och alternativa terapier. Kursen

vill ge redskap att tolka den starkt individualiserade andliga kultur som dominerar i dagens samhälle och ställa den i relation till kyrkans tro och liv.

Undervisning/arbetsformer

Kursen innehåller föreläsningar, självständiga litteraturstudier och seminarier. Föreläsningarna problematiserar och kompletterar kurslitteraturen. Seminarierna innehåller redovisningar av fördjupningsuppgifter och ger utrymme för bearbetning och diskussion.

Examination

Skriftlig loggbok från läsningen av litteraturen som bildar underlag för seminarsamtal och därefter lämnas in. (2,5hp)

Två läsrapporter kring två av kursens ämnesområden. (1,5hp + 1hp)

PM som kombinerar reflektioner ur litteraturen och erfarenheter från möte/intervju med företrädare för det andliga sökandet. (2,5hp)

Betyg

Som betyg på kursen används Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kursutveckling

Vid kursens avslutning genomför studenterna en kursvärdering som sammanställs och kompletteras av kursansvarig lärare i en kursrapport som är tillgänglig för studentkåren.

Sedan förra gången kursen gavs har listan med referenslitteratur uppdaterats.

Litteratur

- Alternativa terapier i Sverige*, Statens offentliga utredningar (SOU) 1989:62, en rapport från Alternativmedicinkommitténs. ISBN: 91-38-10391-5 (I urval enl. överenskommelse med lärare)
- Arlebrand, Håkan. 1994. Alternativ medicin och medicinsk ockultism. Artikel i *Forum för tro och samhälle nyhetsbrev 4, 1994*. (Tillhandahålles av lärare.)
- Beskow, Per, Lars Johansson och Christopher Partridge. 2005. *Nya Religioner: en uppslagsbok om andliga rörelser, sekter och alternativ andlighet*. Örebro: Libris. ISBN: 91-7195-648-4 (I urval.)
- Hammer, Olav. 2010. *På spaning efter helheten: New Age en ny folketro?* Dejavu Publicering. ISBN: 9789174512182 (Ny, utökad och omarbetad uppl. Den nya upplagan bör användas.)
- Heelas, Paul. 2007. "The spiritual revolution of Northern Europe: Personal beliefs", *Nordic Journal of Religion and Society 19:1*. (Tillhandahålles av lärare.)
- Hexham, Irving, Stephen Rost och John W Morehead, (red). 2004. *Encountering New Religious Movements: A Holistic Evangelical Approach*, s 25–41, 43–60, 91–111, 113–136, 137–156, 193–259, 261–303. Grand Rapids: Kregel Publications.
- Hollinghurst, Steve, Yvonne Richmond och Roger Whitehead. 2005. *Equipping Your Church in a Spiritual Age*. Sheffield: Church House Publishing. (Tillhandahålles av lärare.)
- Religious and Non-Religious Spirituality in the Western World ("New Age")*. 2005. Lausanne Occasional Paper No 45. Lausanne Committee for World Evangelization. (I urval – tillhandahålles av lärare.)
- Tidskriften NOD*, nr 1/2007. Där kartan tar slut – om andlighetens återkomst.
- Tidskriften NOD*, nr 1/2012. Mindfulness.

Referenslitteratur

- Adler, Margot. 2006. *Drawing Down the Moon: Witches, Druids, Goddess-Worshippers, and Other Pagans in America*. London/New York: Penguin Books.
- Arlebrand, Håkan. 1995. *Det okända: om ockultism och andlighet i en ny tid*. Örebro: Libris.
- Arlebrand, Håkan. *Demiurgens återkomst: några reflektioner om den svarta ockultismen*. Artikel i *Forum för tro och samhälle*, nyhetsbrev nr 3/1996. (Kontakta lärare.)
- Burnett, David. 1991. *Dawning of the Pagan Moon: An Investigation into the Rise of Western Paganism*. Eastbourne: Monarch publications.

- Frisk, Liselotte. 1998. *Nyreligiositet i Sverige: ett religionsvetenskapligt perspektiv*. Nora: Nya Doxa.
- Frisk, Liselotte. 2007. *De nya religiösa rörelserna: vart tog de vägen? En studie av Scientologi-kyrkan, Guds Barn, Hare Krishna-rörelsen, Moon-rörelsen och Bhagwan-rörelsen och deras utveckling över tid*. Nora: Nya doxa.
- Frisk, Liselotte och Peter Åkerbäck. 2013. *Den mediterande dalabästen: religion på nya arenor i samtidens Sverige*. Stockholm: Dialogos.
- Hanegraaff, Wouter J. 1998. *New Age Religion and Western Culture: Esotericism in The Mirror of Secular Thought*. Albany: SUNY Press.
- Heelas, Paul. 1996. *The New Age Movement, The Celebration of the Self and the Sacralization of Modernity*. Oxford: Blackwell Publishers.
- Heelas, Paul, m. fl. 2005. *The Spiritual Revolution: Why Religion is Giving Way to Spirituality*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Herrick, James A. 2004. *The Making of the New Spirituality: The Eclipse of the Western Religious Tradition*. Downers Grove: InterVarsity Press.
- Herrick, James A. 2008. *Scientific Mythologies: How Science and Science Fiction Forge New Religious Beliefs*. Downers Grove: InterVarsity Press.
- Hornborg, Anne-Christine. 2012. *Coaching och lekmannaterapi: en modern väckelse?* Stockholm: Dialogos.
- Johnson, Philip och Gus diZerega. 2008. *Beyond the Burning Times: A Pagan and Christian in Dialogue*. Oxford: Lion/Lion Hudson.
- Lewis, James R, (red). 1996. *Magical Religion and Modern Witchcraft*. Albany, N.Y: State University of New York Press.
- Lewis, James R och J Gordon Melton, (red). 1992. *Perspectives on the New Age*. Albany, N.Y: State University of New York Press.
- Moberg, Jessica och Göran Ståhle. 2014. *Helig hälsa: belandemetoder i det mångreligiösa Sverige*. Stockholm: Dialogos.
- Månsus, Harry. 1996. *Den kosmiska katedralen*. Örebro: Libris.
- Newport, John P. 1998. *The New Age Movement and the Biblical Worldview, Conflict and Dialogue*. Grand Rapids: Eerdmans.
- Parsons, William Barclay (ed.) 2020. *Being spiritual but not religious: Past, present, future(s)*. Abingdon, Oxon: Routledge.
- Romarheim, Arild. 1989. *Kristus i vattumannens tecken: nyreligiösa uppfattningar om Jesus Kristus*. Örebro: Libris.
- Sorgenfrei, Simon (red). 2013. *Mystik och andlighet: kritiska perspektiv*. Stockholm: Dialogos förlag.
- Sutcliffe, Steven och Ingvild Sælid Gilhus, (eds.). 2013. *New Age Spirituality: Rethinking Religion*. Durham, England: Acumen Publishing.
- Västerbro, Magnus. 2019. *Väljadernas historia: spöken, skeptiker och drömmen om den odödliga själen*. Stockholm: Volante.

Ett urval av artiklar i nyhetsbrevet från Forum för tro och samhälle.